

SLOVENSKI NJAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimski nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za meseč, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kakor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnivo je v Rudolfa Kirbiša hiši, "Gledališka stolba".

Upravnivo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Brez naslova!

Težavno je dati stvari pravo ime; zato berite! Ni davno, kar so prinesli nemški zunanji in avstrijski listi vest o tem, kako je poročal veliki prokurator svete sinode v Peterburgu o stanju pravoslavne cerkve po raznih krajih za granico ali zunaj Rusije. Po tem poročilu bi bilo za pravoslavno cerkev stanje tudi v Avstriji tako neugodno.

Kmalu potem se je oglasil Pester Lloyd ter je ponatisnil neki odlomek kakor da bi ga bil posnel iz daljše spomenice o pravoslavlju v Avstriji, ter je trdil, da mu prihaja ta odlomek iz one spomenice, katero bi bil neki izročil dvorni svetovalec Adolf J. Dobrjanskij naravnost velikemu prokuratorju svete sinode. Poslednji pa da jo je prebral carju Aleksadru III., kateri bi bil neki odgovoril, da bo sam posebe v tej zadevi gledal na to, da se zboljšajo opisane neugodne razmere.

Vse to so takoj ponatisnili nemški listi na Dunaji, in to je šlo potem dalje v Velikonemčijo. "N. fr. Pr." je bila vender priteknila opomnjo, da se ji ne zdi stvar verojetna, ker zunanji vladarji se vender ne mešajo v notranje zadeve drugih vlastij, in je še pristavila, da s tako spomenico bi bil storil imenovani sestavljač slabo uslugo avstrijskim pravoslavnim Rusom, ker jih Poljaki že itak ovajajo ob vsaki priliki. Prvi židovski list v Avstriji je pa pridel to jedino zaradi tega, da bi sam ovajal avstrijskega ruskega rodoljuba.

Dobrjanskij je namreč jeden tistih redkih starih stebrov, ki neomahljivo delajo na to, da bi se Avstria ohranila in kot taka različne svoje narodnosti osrečevala še nadalje v bodoči zgodovini. Ta odlični avstrijski rodoljub je pokazal v svojem dolgem življenju tako izredno ljubezen do Avstrije, da ga nikako ovadušto ne pretrese, tem manj, ker je tega vajen zlasti od madjarske in poljske strani. Poljaki in Madjari sovražijo prave avstrijske rodoljube, ker so proti temu, da bi se zadovoljili vsi narodi v Avstriji; Dobrjanskij pa je delal vedno jedino na to, da bi dosegli ti narodi vse pravice, ki bi jih vedle do srečnega kulturnega razvoja in zadovoljstva s skupno našo državo.

Videlo se je torej tedaj, da Pester Lloyd raz-

LISTEK.

Mesečna pisma.

II.

"Ako Bog dá zdravje, bit éu sutra opet marod!" — Tako je zdihnil svoje dni iz dna srca in jasnim glasom v baraki na hrbtnu in na slami ležeč vojak domobranske čete, ki je srečno prevaral doktora medicine in polkovnega lečnika, da je bolan, pa vsled tega mu ni bilo treba iti na muštro, ter je komodiziral na hrtnu in na slami ležeč, mej tem, ko so se njegovi drugovi v potu svojega obraza pripravljali za vojsko in se učili pravilno po taktu boditi in puško nositi.

Kakor tisti domobranc, tako sem tudi jaz prakticiral že dva meseca in zanemaril sem pisati mesečna pisma, kakor sem Vam objabil, da jih budem pisal.

Bog mi je dal zdravje in jaz sem marodoval mesto da Vam pomagam streljati na naše Dunajske prvake, ki nam bodo, ako jim Bog dá zdravje, celo našega ministra "für Gottesverehrung und Fortsetzung" gospoda dra. Gautscha pokvarili, tako, da

tresa laži nalašč, ker se mu je to zdelo primerno iz posebnih namenov. V resnici ni bilo treba Dobrjanskemu pisati še le zdaj kake spomenice o cerkevih zadevah, ker taka spomenica je zagledala beli svet in brez strahu že pred par leti v Avstriji sami. V tem oziru je jako čudno, da je ostala celo Praška "Politik" nevedna, dasiravno je bila takoj že drugi dan po natisu onega odlomka iz madjarsko-židovskega lista že previdniša. Spomnila se je namreč tudi "Politik", da Madjari hočejo krčiti cerkveno samoupravo pravoslavnih avstrijskih Srbov. Znano je o teh, da se morajo silno boriti za svoje zgodovinske in privilegovane pravice cerkvene avtonomije, ker bi jih Madjari radi spravili v svoj jarem tudi v cerkvenih zadevah.

Torej je treba ovajati, če ne naravnost, pa po ovinkih; kendar bi Slovani imeli kaj doseči ali celo samo obraniti, tedaj je treba črtniti njih "pan-slavizem", in to umejo madjarski in nemški židovski pomagači za drago plačo kaj izvrstno. To je torej uzrok, da je Pester Lloyd zdaj izmišljal in ovajal v posebni obliki.

Ali ravno tako ovajanje avstrijskim Slovanom ni nič novega; pač pa jim je zabeležiti to, kako se vedejo nemški listi zunaj v "Reichu". Da bo stvar še jasneja, nam je zabeležiti še jeden dogodek. Hrvatski "Obzor" je prvi objavil vest, da bi bil papež dovolil v novi katoliški nadškofiji črnomorskij svete obrede v staroslovenskem jeziku. To je zopet speklo Madjare in Nemce znatranj in zunaj Avstrije. Slovanom sovražni listi so začeli ono vest kar naravnost zanikavati.

Z druge strani pa so začeli isti listi strašiti, češ, Čehi in Jugoslovani avstrijski tudi že zahtevajo staroslovenske obrede.

Bismarckov organ "Norddeutsche Allg. Zeitung" je takoj povedala narodu Pangermanije, da je samo po sebi umevno, da so avstrijski in nemški listi zavrnili češke in jugoslovanske nade ali zahteve v tem pogledu. "Münchener Allg. Ztg." pa je v posebnem oddelku zažugala, da avstrijski Slovani ne dober nikdar staroslovenskega jezika v katoliški cerkvi.

Tukaj se je vprašati: Kaj je avstrijskim in drugim Velikonemcem mari, v katerem jeziku si avstrijski

nam bo nazadnje odvzel in zaprl še tiste slovenske paralelke na Ljubljanski gimnaziji, ki jih imamo sedaj za poskušnjo.

Da me razumete, moram poseči v zgodovino nekdanje Vojne krajine; imel je namreč neki bivši oberlažčman, sedaj pristav kotarske oblasti, napravi izvestje na kr. zemaljsko vlado, odjel za bogoslužje in nastavu v Zagrebu (Cultus und Unterricht) pa je pisal po nemški graničarski: "An die löbl. königl. irdene Landesregierung, Abtheilung für Gottesverehrung und Fortsetzung."

Ko sem preje mesec dni čital dr. Gregorčeve interpelacije glede krškega dra. Kahna in sem zvedel, da so ga podprli s svojimi podpisi izmej slovenskih poslancev samo M. Vošnjak, dr. Ferjančič in Hren, a vsi drugi slovenski magnatje so pomrknoli kakor mesec dra. Rudolfa Falba, kadar se pripravlja zembla za pošten potres, sem se tako razljutil, da sem "požebral" ne par očenašev, kakor tisti romar izpod Štrajnske gore v koroškem "Muru", ki se je čisto po domače imel v gostilni g. Jonka v Bolci, ampak par tehnih besed sem "požebral" in jih v mislih poslal na Dunaj, onim našim zastopnikom. Meni se zdi, da so se gospodje, katerim je narod naš poveril svojo usodo, prevzeli dobrote narodove in

Slovani pomagajo proti nebesom? Kaj je Bismarck do tega, v katerem jeziku molijo avstrijski Slovani?

Ali ne spominja tukaj Bismarck na one nekdanje francoske ministre, ki so postopali proti katolikom in protestantom doma drugače, nego v zunanjih državah? Bismarck šteje vender za potrebo, da zadovolji katolike v Velikonemčiji kljubu nasprotujočemu protestantizmu. Analogija njegove politike v verskih zadevah mora veljati v jednakih in iz posebnih razlogov še v več meri tudi za Avstrijo. Z lastnega stališča bi morali Nemci v skupnosti nasprotovati madjarski politiki, ki hoče jemati stare pravice cerkvene samouprave avstrijskim Srbom. Velikonemčija kot avstrijska zaveznica mora odobravati zadovoljenje avstrijskih podanikov v verskih zadevah ravno tako, kakor sama zadovoljuje svoje katolike poleg in celo proti volji protestantizma.

Kakor pa Velikonemčija nasprotuje temu, da bi se Rusija umešavala v verskih zadevah v notranja opravila avstrijskih vlad, jednak morajo drugi protestovati, da bi Bismarckovi organi prepovedovali avstrijskim narodom skrbeti, da po svoje hrepene po zveličanju.

Avstrijski katoliški in pravoslavni Slovani nikkor ne branijo Nemcem, da so protestanti ali katoliki, in Avstrija tudi ne bran, da bi se Nemci zveličevali, kakor se njim zdi primerno. Verska strpnost je v Avstriji zagotovljena celo v temeljnih državnih zakonih, in avstrijsko židovstvo zna kaj dobro sklicevati se na iste državne zakone še tedaj, kendar mu žuga nevarnost iz drugih uzrokov.

Madjari so pozabili, da so njih predniki molili tudi v staroslovenskem jeziku; ali oni pozabljajo ceo, da delajo tudi v verskem postopanju nasproti pravoslavnim ali celo samo unijatskim Slovanom — za Velikonemčijo. Avstrijski katoliški Slovani pa tudi sprevidijo, česa jim Velikonemčija ne privošči. Zakaj ne? Zato ker bi se oni laže branili proti pangermanizmu in ker bi oni s trdnim lastnim zaščitom laže obvarovali tudi Avstrijo od zunanjih nesreč. Avstrijski katoliški Slovani imajo ob tej priliki očiten dokaz pred seboj, da Velikonemčija hoče pospeševati v Avstriji samo ono politiko ki bi pospeševala nemčenje in v obče tuženje Slovanov. Od tod pa tudi odobravanje oih korakov

zdravja božjega, pa da zdaj marodujejo, kakor uvodno omenjeni domobranc in Vaš — Spectabilis.

Lehko za domobranca in tudi za Vašega Spectabilisa, domobrancev ima dosti, Spectabilis ima sicer manje, ali ako jaz marodujem, pišejo drugi, ali mesto naših državnozborskih poslancev ne more nobeden drugi, če bi tudi hotel, podpisati interpelacije do ministra in tudi glasovati ne sme nobeden v državnem zboru, ki ni pravi prvak z dekretom v žepu, kakor je pokojni Ferdo Kočev var jedenkrat dejal, ko je še živel in ko ga je bil tudi že pokojni prvak slovenski dr. Kosta razjezik z nemškim odlokom na hrtnu slovenske molbenice.

Za Kočevarja mi je še danes žal, da je mož tako rano umrl; čeravno bi se zdaj tudi on jezik nad našimi prvaki, ipak vem, da bi se tudi po svoje veselil, da je naš nekdanji "Matevž . . ." postal deželne sodnije "svetnik". — Da si prištedim denar za telegram, mu čestitam kar tukaj pod črto in mu velim: "Dragi Matevž, ostani tak svetnik, kakor si bil "mali in veliki sodec".

Z juridičko terminologijo smo Slovenci zares v škrupci in po mojem mnenju boderemo ostali v stiskah in nadlogah, dokler ne poprimemo nespremenjeno v celoti hrvatsko juridičko terminologijo,

avstrijskih vlad, ki hodijo krivo pot tudi v cerkvenih rečeh zlasti tudi v imenuvanji Slovanom neugodnih velikih duhovnih pastirjev. Sapienti sat! Yporej.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. aprila.

Državni zbor ima danes sejo. Na dnevnem redu so samo poročila o manj važnih peticijah. V ponedeljek se začne budgetna debata.

Najvišje sodišče je odločilo na pritožbo pri okrožnem sodišču v Kolomei zaradi propagande za pravoslavno cerkev obsojenih kmetov, da propaganda za rusko cerkev ni kaznjivo delanje, ker se še kaznovati ne sme nikdo, ko bi tudi koga odgovarjal, da popolnem odstopi od kristjanstva.

19. t. m. bil je v Linzu shod **gorenjeavstrijskih** mlinarjev, ki je bil dobro obiskan. Sklenili so osnovati zvezo mlinarjev, katere namen bodo mlinarsko obrt varovati, kolikor se da, proti konkurenčni ogerskega žita in moke. Ta sklep pač ne bodo ugajal Ogrum. Tudi pri nas bi kaj jednacega morda ne škodovalo, zlasti ker je znano, da ogerska moka ni pristna, marveč z mavcem in kuruzo pomešana.

Ogerska vlada odstavila je tako priljubljenega triinsemdesetletnega velikega župana Perczela v Pečuhu in na njegovo mesto je imenovala poslanca Kordoša. Perczel se je bil zameril vladu, ker se je branil uplivati pri volitvah. Ogerska opozicija bodo ta slučaj dobro porabila pri volitvah, kajti to je najboljši dokaz, da vlada močno pritska na volilce. Perczel sam kandiduje proti vladnemu kandidatu za državni zbor.

Vnanje države.

Bolgarska regenta Stambulov in Mutkorov ostavila sta predvčeraj Plovdiv, ko sta poprej vsprejela mnogo deputacij. Opoludne sta prišla v Haskiöi, kjer ja je prebivalstvo naudušeno pozdravilo.

Srbški finančni minister ne bodo odstopil. Trgovskim ministrom bodo imenovan carinski ravnatelj Stojanović. — Kralj je obiskal ruskega ministarskega rezidenta Persijanija. Nekateri misijo, da se hoče Srbija bolj približati Rusiji. Kakor se sudi, bodo sedaj Rusija pospeševala bolgarske in grške težnje v Makedoniji proti bolgarskim prizadevanjem, ker se Bolgari vedno kažejo Rusiji sovražne. Grška in Srbska sta se nekda sporazumeli kako daleč bodo jedna, kako daleč pa druga širila svoj upliv v Makedoniji. Govori se celo, da Rusija prigovarja Srbe, da bi zaseli jeden del Makedonije, kar pa ni verojetno.

Dopisnik francoskega lista Figaro se je razgovarjal z neko uplivno **rusko** osobo v Gačini, ki se je izrazila, da je trocarska zveza le ovirala Rusijo, zategadel je tudi ne želi več ponoviti. Sedaj se Rusija ne bodo z nikomer takoj zvezala. Ko bi pa Rusija potrebovala kakega zaveznika, ve, da ga bodo labko dobila in ta zaveznička bodo Francija. Poprej so mislili Francozi, da morajo biti sovražniki avtokratične Rusije, Rusi so pa mislili, da je republikanska vladovina nevarna. Sedaj sta pa obe državi prišli do prepričanja, da bi se lahko sporazumeli. Obe državi bodeta skušali ohraniti mir in morata podpirati druga drugo. Pismene pogodbe pa ne smeta skleniti, ker to bi dalo povod vojni.

V **turškej** prestolnici prevladuje zopet ruski upliv. Turški državniki vedno bolj spoznavajo, da se na Anglijo ne morejo zanašati. Angleška vlada je našuntala kneza Aleksandra proti Rusiji, v oddočilnem trenutku ga je pustila na cedilu. Ravno tako hoče sedaj storiti z afganskim emirom. Na-

katera sedaj rabi v Hrvatsko-Slavoniji, Dalmaciji in Bosni „in der landestüblichen Sprache“. — Besede „svetovalec in svetnik“ ne veljajo nič, in to svetovalec ne, ker nemški „Rath“ je svetovalec političkih oblastev a ne sodniških, ki ima „votum informativum“, a ne „votum decisivum“ (odločno pravo glasovanja), a svetnik ne, ker „svetnik“ je prav za prav po slovenski „Heiliger“. — Sodec = „Fass“, — Svetnik = „Heiliger“, to je veliki križ. — Meni se je dogodilo letos, da sem dobil pismo glaseče na moje poštene ime s pridevkom „državni svetac“. Dotičnik je mislil, da se svetnik po hrvatski zove „svetac“ in tem načinom sem jaz siromak dobil naslov „Staatsheiliger“, kar pa menda niti po svoji smrti ne bom postal. „Gerichtsrath“ se pravi v hrvaščini „sudbeni viečnik“, a vsak drugi „Rath“ je savjetnik, bil to vladni, finančni, računarski ali tudi kraljevi savjetnik. To sem Vam moral povedati, da me ne boste več za „svetnika“ imeli, kakor se mi je dozdaj že večkrat dogodilo.

Če hočete komu reči, da je svetnik, recite to našim državnim poslancem, tistim, ki so se branili podpisati Gregorčeve interpelacije, ker ti so zares pravi „čudni svetniki“, kakoršnih bi jaz bil prvočil Madjarom takrat, ko so delali dualizem v Avstriji. — Da so namreč leta 1867 zastopali ma-

ravno je, da se Turki boje, da bi jih Anglija ne spravila v kake zadrege, potem pa pustila brez pomoči.

Sedaj še ni nič prav zanesljivih poročil, zakaj in kako je **nemška** policija zaprla **francoskega** komisarja Schnaeble. Iz Pariza dobili so razni listi več poročil, ki se pa ne ujemajo. Večina francoskih listov stvar mirno presojuje ter misli, da je le kakšna zmota in se bode vsa stvar povoljno rešila. Ko bi Nemčija iskala povoda za vojno, bi si bila kaj družega izbrala, ker sedaj bodo svet prepričan, da so Nemci izzivali. Do sedaj je Bismarck vselej tako znal stvari sukat, da je svet mislil, da je le nemški sovražnik izzival vojno. Pri predvčerajšnjej soirée-j pri francoskem ministru vnanjih zadev se je razgovarjalo o tej stvari. Več diplomatov se je izjavilo, da je to po njih mislil znamenje, da bodo kmalu vojna, če tudi ta slučaj še morda ne bodo dal povoda. Flourens je pa menil, da treba ohraniti mirnost, ker stvar pač ni tako, kakor jo slikajo prva poročila.

V **pruskej** zbornici poslancev začela se je predvčeraj debata o cerkveni predlogi. Prvi je govoril Gneist in pobjal predlogo. Njemu se zdi, da je sporazumljene s papežem podobno konkordatu. Windthorst izjavil je v imenu katoliškega centra, da bodo glasovali za predlogo, kakor jo je vspredjela gospodska zbornica. Ko bi pa zbornica poslancev jo kaj spremenila, bodo pa glasovali proti njej. Richter misli, da se prav lahko dovoli, da se tudi redovniki zopet naselijo v Nemčiji, samo šola se njim ne sme izročiti. Nikakor pa on ne odobruje, da bi država imela pravico ugovora priodeljevanji župnij, kajti potem bodo duhovščina postala državno orodje pri volitvah. Richter omenja, kako je papež pri zadnjih volitvah s svojimi pismi pritiskal na volilce. Richter trdi, da na poslednje volitve vlada pač ne more biti posebno ponosna, ker so oposicionarni kandidati dobili 340 000 glasov več kakor vladni. Ko bi bil plebescit, bil bi septenat zavrnjen. Jako obžaluje, da se je tujec, papež, mešal v volitve. Sicer bodo pa kancelerjevemu despotizmu tudi odklenkalo, kajti narodni liberalci ne bodo le skled na mizo nosili, ampak bodo tudi hoteli jesti. Bismarck misli, da za nemške katolike papež ni tujec. Za nemške katolike je papeštvu nemška naprava. Potem je Bismarck odločno zavračal trditve, da cerkvena predloga škoduje protestantskej cerkvi, ampak le zagotavlja jednakopravnost obeh cerkev. Bismarck zahteva, da narodne stranke jednoglasno vsprejmejo predlogo, pri čemer seveda izvzame Richterja in njegove pristaše. Njegova čast je angažovana. Ko bi vsi njegovi politični prijatelji ne glasovali za predlogo, bi mislili v inozemstvu, da je on javno zagovarjal cerkveno predlogo, skrivaj pa ruval proti njej. Treba je jedinstvo, ker čakajo Nemčijo še težki boji z domaćimi in vnanjimi sovražniki. Če z njim narodne stranke neso zadovoljne, pripravljen je odstopiti. Ko je konservativec Schwerin zagovarjal predlogo, jo je pobijal Virchov, ki očita Bismarcku nedoslednost, kajti trdil je, da ne pojde v Canossu, pa je vendar šel. Bismarck mu pa odgovarja, da je politik tem ložje dosleden, čim manj misli. Ko je konservativec Gerlach še zagovarjal predlogo, se je seja zaključila.

Nov irski kazenski zakon, katerega je vsprejela **angleška** spodnja zbornica je sklopil iz štirih zakonov, ki so se bili izdali 1774., 1776., 1786. in 1831. leta in iz raznih vladnih naredb. Mnogo teh naredb je tako drakoničnih. Sploh so pa posamične določbe tako nejasne in zamotane, da jih še dober jurist razumel ne bodo. Novi zakon daje veliko oblast policijskim sodnikom, ki navadno neso skoro nič izobraženi. Kako bodo ti gospodje tolmačili zakon, moremo sklepati iz tega, da je policijski sodnik v Fralee obsodil nekega dečka po zakonu, ki prepoveduje nositi orožje, v jed-

darsko idejo grof Hohenwart mesto grofa Andrassija in dr. Poklukar mesto Kolomana Tisse, verujte mi, Madjari ne bi bili nikdar dobili madjarskega ministerstva in dualizem se ne bi bil v Avstriji nikoli porodil.

Pa vrnilmo se zopet k terminologiji, ki ni tako spodtaljiva stvar, kakor so spodtaljivi naši poslanci. V hrvaščini se zove „Fass“ = lagav, a sud = „Gericht“, a mi imamo nesrečo, da se zove „Fass“ = sod, a „Gericht“ tudi sod, „Richter“ pa sodec pravilno, ker trpeč oblika „sodnik“ ne velja čisto nič. Sodnik bi se moglo reči k večjemu „der Verurtheilte“ (osuđenik), ravno tako, kakor je krivo učenik = „Lehrer“, dočim je učenik = „Schüler“, oni, ki trpi, a „Lehrer“ je učitelj, torej oni, ki nič ne trpi, ampak se oblastno šopiri po učilnici, kakor mali ali veliki sodec v svojej pisarni, kadar ima razbojnika ali tatu pred seboj.

Prejkone bodo kakšen vaš filolog rek, da tudi beseda „viečnik“ ne velja, ker ima trpeč končnik, a temu moram ugovarjati, da „viečnik“ tudi trpi, kadar mora v glavnjej razpravi sedeti in svoj votum narekavati v zapisnik ali razloge delati k civilnej pravdi. Celo predsednik sodišča mora potreti, če mu katera stranka kaj nevšečnega pove. Tako na pr. se je zgodilo, da je predsednik raz-

nomesečni zapor, ker so našli pri njem puškine kapice.

Dopisi.

Iz Trsta 22. aprila. [Izv. dop.] Preteklo sredo imeli so naši mestni očetje tako zanimivo sejo, v katerej so spravili na dnevni red slovenske napisne na Hrpeljski železnici, obrtno šolo in univerzo. Najprej je interpeloval g. Venezian župana, da li ve, da mislijo postaviti na tisti „baraki“, ki ima biti postaja pri sv. Andreji napis v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku in ali je mestna delegacija storila potrebne korake pri vladu, da se zapreči ta pogrda italijanskemu Trstu. — Interpelant pravi, da troječni napisi ne bodo še mogli uničiti italijanstva Trsta, da pa treba vsekako vse storiti, da se odstrani ta sramota, da ne bodo tuji mislili, da treba govoriti v Trstu razne jezike. Župan mu odgovarja, da je videl „žalibog“ na svoje oči načrte došle z Dunaja, po katerih bodo napis na strani proti Škednji v slovanskom „narečju“ in tako tudi vsi napisi na postaji. Pravi pa, da je mestna delegacija uložila proti tem protest ter ga predložila namestništvu, da protest podpira ter ga izroči trgovinskemu ministerstvu. Mestna delegacija zahteva, naj bodo napisi italijanski in nemški in da naj se jih sploh ne stavi, dokler ne bodo ministerstvo rešilo protesta. To so dobri ljudje ti naši mestni očetje; Nemcem, ki jih imajo morda ravno tako radi, kakor nas, privočijo napis v nemškem jeziku, nam bi jih pa iz same liberalnosti ne dovolili v slovenskem! — Kaj se hoče, ravnajo se po gaslu: ni vse za vse.

Dobro bi bilo vedeti, s kolikim veseljem so vsprejeli pri vladu mestne delegacije protest. Da so ga bili veseli, o tem pač ne dvomi nikdo, kdor pozna gospode, ki so v prvi vrsti poklicani, da varujejo naše interese. Kake nazore o ravnopravnosti imajo pri vladu, svedoči nam sledeča dogodbica. Nekdo naših uplivnih mož bil je v rumeni hiši. Ekscelencia pogovarjala se je z njim o ravnopravnosti ter rekla: kaj hočete še več, kaj tožite veduo, da nimate ravnopravnosti, jetzt haben sie ihr Trst. Po izjavah treba soditi velike može in ekscelence! Mi bi pripomnili navedenim besedam le to, da če je hotela ekscelencia napraviti dovtip, se je ta prav slabu sponesel in navaden človek, ki kaj tacega čuje, bi niti ne sanjal, da tudi ekscelence delajo vodene dovtipe. Ako je to pa ekscelence resno mnenje, bodi jej na glas povedano, da vender nesmo še tako propali, da bi se zadovoljili z vsako drobtinico, ki nema sama na sebi nobene vrednosti, ki nam bi jo pa radi usilili v zameno za vse naše pravice. Napisi na Hrpeljski železnici, ako ne bodo obveljal protest, ne bodo nas rešili, nam treba še vse kaj družega. V rumeni hiši bodo nam morali začeti rezati tistega hleba, ki ga režejo eksotičnim Nemcem. Ta Bog ve od kod sem priseljena gospoda, uživa vse mogoče privilegije. Mi, domaćini, plačujemo davke, da država vzdržuje tem priseljencem nemške deške in dekliške osnovne šole, nemško gimnazijo in nemško realko, nam pa, ki nas vlada

Dalje v prilogi.

prave imel pred seboj lepo mlado 18 letno devojko, katera je očitno krivo pričala glede čina, dogodivšega se na drugi dan srbskega božiča, a potem ko jo je predsednik ulovil v laži, se je izgovarjala s popolnim pisanstvom, pri čemer se je razvil sledeči dialog:

Devojka: „Ma, gospodine poglaviti i velemožni, ja neznam ništa, ja sam bila pijana, ko drvo!“

Predsednik: „Zar te ni sram, tako mlada devojka pak pijana.“

Devojka: „E gospodine poglaviti i presvetli sud, i vi znate, da je drugi dan božiču svaki človek pijan!“

Predsednik: „To ja neznam, daj ti samo meni mira, ja nisam bio pijan, i gospoda sudci nisu bili pijani.“

Devojka: „Kako bi to moglo biti? — ja dobru znam, da su drugi dan božiča svi ljudje pijani, a i ja sam bila pijana ko batina!“

Zdaj pa recite, da predsednik i viečnik nista besedi s trpeč obliko, kakor: „svetnik, učenik in marternik“.

Ostanite mi zdravi do sledečega mesečnega pisma, in pozdravljeni bodo tista priateljica, ki mi je rekla in pisala, da sem „državni svetnik“.

Spectabilis.

posebno rada ima, daje na voljo, da si izberemo, kakor nam drago, nemške ali italijanske šole! Prav tako se nam godi v vseh državnih uradih v Trstu, tudi ti nam pošljajo italijanske in nemške dopise, slovenskih pa kar nikdar! Povedati treba torej gospodom pri vladi, da nam neso dali še z jednim borim napisom cele ravnopravnosti, ako hočejo to storiti (tega bi sicer ne bilo treba še posebno prosi), morajo nam dati vse ono, kar imajo Lahi in Nemci, storijo naj, da jim boderemo v vsem ravni.

Debata o obrtni šoli bila je tudi tako zanimiva. Dr. Piccoli stavi predlog, da se ministerstvo prej interpeluje, kaj misli prav za prav s to šolo, predno se občina zaveže, dati poslopje zanjo. Dr. Piccoli predlaga, naj se mestni zbor potegne za to, da bode učni in uradni jezik, jezik shodov, sej in akademij na tem učilišči jedino le italijanski jezik, in da bode vsak drug jezik iz te šole izključen.

Gosp. Nabergoj je temu ugovarjal, zavračali so ga s tem, da v mestu ni nobenega Slovencev, z okolico pa da ima mesto zgubo. Pravijo, da jim okolica niti toliko ne plača, kolikor mesto potrosi za okolišanske šole. Obskurni listič na pol uradni na pol židovski „Mattino“ je pri tej priliki poskušil svoj skrhan dovtip na našem poslanci, ki se mu pa ni posebno posrečil. Potegnil se je tudi ta list brez značaja in prepričanja za italijanstvo Trsta, ter pomagal g. dr. Piccoli-ju zapirati vrata in okna slovenskemu jeziku v obrtno šolo.

Mestni zbor sklenil je kot tak, podpirati prošnjo deželnega zbora, da se osnuje v Trstu vseučilišče, v katero se ima neitalijanskim jezikom hermetično zapreti, uhol. Dr. Piccoli predlaga, da se peticiji še pridoda, da je mesto koj pripravljeno na svoje stroške sezidati poslopje za univerzo, nadalje prepustiti mestno bolnico medicinski fakulteti v porabo. Proti prvemu predlogu oglasilo se je več mestnih zastopnikov, zato se je izročil finančnemu odseku v pretresovanje. Mestni zbor se na to zahvali istrskim in tridentinskim mestnim zborom za solidarnost in podporo v vseučiliški zadavi. Priponiti treba, da je ta vzajemnost res velika in posmanjana vredna. Dan za dnevom množe se peticije, zaradi osnovanja italijanske univerze v Trstu. Sploh so Italijani bolji politiki nego mi. Oni nimajo strauk, ki bi si bile tako nasprotné, kakor so si naše. Kadar gre za važne stvari, so vse stranke jednega mnenja, zjednijo se v zložno delovanje in tako tudi dosežejo, kar nameravajo. Na tak način bodo prej imeli oni svojo univerzo v Trstu nego mi Slovenci osnovno šolo. In vendar bi se dalo vlogo ali pa magistrat prisiliti, da nam jih odpre ne jedno, ampak več. Toda vztrajnosti ni, vzajemnosti ni — potem je vse zaston!

Tudi italijansko šolsko društvo „Pro patria“ vrlo napreduje. Povsed snujejo društvu na korist zabave. Italijansko delavsko društvo „Societa operaia“ upisalo se je kot pokroviteljica ter dalo na tak način tudi našemu delavskemu društvu izgled: Pojdi in stori tudi ti tako!

Z Bleda 22. aprila. [Izv. dop.] Dne 17. t. m.

Mabel Vaughan.

(Roman. V angleškem spisala Marija S. Cummins, poslovenil J. P—ski.)

Deveto poglavje.

(Dalje.)

Mabel si je nezmanjšano obranila občno prijubljenost ter je bila še zmiraj kras in življenje vsakej plesalnici; vendar nje oblije ni nikdar bolj zarudelo nego takrat, ko se je vsled prestanka iznebila plesalca ter prišla v čarobno okrožje, kamor so Dudleyev blagovzveči glas in njegove zgovorne oči nje sanjarskega duha toli močno vabili. Vsi drugi dogodki takega večera so se lahko laskali nje nečimurnosti in njenemu samoljubju, a te male stranske pogodbice so bile za njo dosta pomenljive ter se dosta bolj nežno in bolj stanovitno na nje srce in nje življenje uplivale.

Nova čestihlepnot in novi čuti so se hipoma v njej prebudili. Pred jednjim mesecem je mlada devojka komaj mislila, da je tekmice v novošegnem življenju toli slavno zmagala ter toli vzvišeno nad nje se vzpela, sedaj pa je čutila hvaležni ponos, zavedavši se plemenitejših darov, ki so jej bili sploštanje moža redke olikanosti in izbornega ukusa pridobile.

Sedaj so znova jele poganjati nje duševne moči, katere so bile doslej zanemarjene. Res da se je nje vsakdanje življenje le malo premenilo, vendar bil bi oster opazovatelj zapazil marsikatero

bil je pri Petranu shod zarad občinskih volitev dne 25. t. m. Pri tem shodu agitovalo se je jedino le za Mallnerja, da bi bil on župan. Dekan naš in župnik Gnezda priporočala sta ga, kar sta le mogla. Za odbornike priporočali pa so se samo taki možje, so od Mallnerja zavisi in bi mu vse privolili. K shodu bili so povabljeni samo taki, ki neso njegovi nasprotviki, ker se je Mallner bal, da bi kdo očitno proti njemu ne govoril. Ko bi se res zgodilo, kakor se je na tem shodu govorilo, dobili bi Blejci župana, ki je bil in je še straten sovražnik našega naroda, ki je doslej preziral kmeta in zaničeval duhovnike. V očigled volitvam se je slednjim začel laskati. Gosp. dekanu obljuduje, da če bode on županom izvoljen, potem dobē ves les za novo cerkev, vse železo itd. od kranjske obrtniške družbe brezplačno, ker je ravnatelj Luckmann njegov svak. Pa še drugače jih slepi. Mallner, ki sicer celo leto ni cerkev od znotraj videl, kupil je letos na veliko soboto 8 možem (obč. odbornikom) debele vošcene sveče, da so je na čelu pri ustajenji nosili. Dal Bog, da bi Mallner tudi prihodnja leta take sveče delil. Da pa pri tem ni ravnal iz same brumnosti, razvidi se iz tega, da je dva občinska zastopnika, odbornika in posestnika Antona Hudovernika in prvega svetovalca in posestnika Antona Roperta izključil, ker ne trobita v njegov rog, tudi svečesta bila vredna in Mallner pokazal jima je javno pri ustajenji svojo jazo in nemilost.

Ljudstvu se dobriga rekoč: Če bom jaz župan, se Vam bo dobro godilo. Moj svak Luckmann Vam bo koj „frate“ odpril, da bote po njih pasli. Po Jaršah Vam bom delal ceste, jedno v Ribno, drugo v Koritno, Vodešče in Bleško Selo. Denar za ceste dobili bom od tujev, Vas ne bo nič stalo. Vse sama prevara. Kdo pa je plačal cesto, ki jo je Mallner gradil v Podzob, kakor ubogi kmet? In ta cesta najbolj le Mallnerju služi. Dalje obljuduje Blejcem, če bo on župan, da boste na to delal, da so okrajno glavarstvo, sodnija in davkarja prestavi iz Radovljice na Bled. To so pač lepe sanje in prazni obeti, po pregovoru: Kadar prosi, zlata usta nosi — kadar враča, pa hrhet obrača. To naj si volilci zapomnijo. — Volitve so Mallnerja sploh vsega prenaredile. Zajci v njegovem lovu so lani v blejski občini napravili nad 600 gld. škode. Zakaj Mallner ni lani škode poravnal, in še le letos ravnno pred volitvijo oklicati dal, da naj kmetje pridejo k njemu po drevesec? Ali lani ni imel denarja, ali ni bilo dobiti drevesec? O ne, lani živel je še prejšnji jako priljubljeni župan Vester, katerega si Mallner ne bi upal premagati. Letos pa je Vester nagloma umrl in zdaj bi Mallner s duhovnikov pomočjo rad splezal na županov prestol, zato se zdaj tako lepega dela in hoče vse poravnati. Sicer je Mallner kmeta vedno preziral, sedaj pa če kmeta sreča, povabi ga takoj, da se k njemu na voz usede. Blejski možje naj si torej dobro premislijo, koga bodo v pondeljek volili. Če bodo izvolili Mallnerja, potem pač drugače ne ostaje, kakor moliti zanj, da se o njem pregovor ne uresniči: bil je Savel, a postal je Pavel.

znamenje, da se je vse nje mišljenje in hrepenevanje na novo stvar obrnilo; zapazil bi bil, kako zelo se je zanimala za vsak prizor, v katerem je Dudley kako nalogo igral. Ona čarobna moč, s katero je njegova prisotnost vse imenitne kroge prešinjala, storila je popolnoma konec vsemu obotvljanju, s katerim je došla jej povabilo vsprejemala; a očitno se je tudi videlo, kako močno je Dudley gospodoval njenemu mišljenju v samoti in odločnosti od drugega sveta. Stvari, za katere je nje zanimovanje izbudil, bil so predmet nje poznejšemu premišljevanju; pogostoma so tudi na nje napravni mizi ležale knjige, iz katerih je bil razne besede navedel; tudi se je večkrat umaknila v ono malo sobo, katero je bil Henrik toli okusno opravil, da je opazovala in premišljevala umetniška dela, katera je bil Dudley zanj izbral.

Ker se je gospod Vaughan zaradi zdravja svoje hčere delal prevelike skrbi, bil je sedaj z nje nim ozdravljenjem tudi preveč zadovoljen, da bi se bil pritoževal o zapuščenosti in tihoti svojega bivališča ter se je po starci navadi zopet kratkočasil s svojimi načrti in zemljekazi. Henrik se je sicer sprva veselil, da je prijatelj njegovo sestro toli očitno občudoval, a nazadnje se ja je naveličal, ker se oba nista dosta zanj menila; priljubo se je doma in v javnem življenju celo ogibal nju družbe, ne da bi ga bila zelo pogrešala. Gospica Sabija, za Dudleya močno vneta, je nikdar ni grajala, da sta

Duhovniki naši se preveč za Mallnerja potegujejo in preveč poudarjajo njegovo dobro krščanstvo. Saj je morda še drugih in boljših kristjanov na Bledu, ki bodo tudi marsikaj žrtovali za novo cerkev na Bledu. — Bog razsvetli naše kmete pri volitvi dne 25. t. m.! Borba bo huda, ker je na Bledu veliko mož, katerim je Mallner volk v ovčji obleki.

Domače stvari.

(Osobne vesti.) Finančnim ravnateljem v Ljubljani imenovan je g. Karol Plachki, finančni svetnik (titularni nadsvetnik) iz Celovca, rodom Moravan. — Prefekt na Terezijšči in docent na Dunajskem vseučilišči dr. Ludovik Mitteis imenovan je izrednim profesorjem rimskega prava na nemškem vseučilišči v Pragi. „Laibacher Zeitung“ pravi o njem, da je bil „bekanntlich in den sechsziger Jahren Director des hiesigen Obergymnasiums“. To je pomota. Ravnatelj tukajšnje gimnazije je bil dr. Henrik Mitteis, ki je že pred leti umrl. Gore imenovani je njegov sin.

(Umrl) je 19. t. m. na Libušnji gospod Martin Leskovec, slednjički vikar v Sedlu, rojen v Črnem Vruhu pri Idriji 1. 1845.

(Čudna omika na katedri.) Brez vsacega dostavka javljamo danes samo to, da profesor Nedved sedmošolce Ljubljanske nazivlje: „Indianer“, „Lausbuben“, „Gassenbuben“ in „polizei-widrige Gesichter“.

(Slovenska predstava) bode, kakor smo že poročali, v nedeljo dnē 24. aprila t. l. Oziroma se na opereto, katero priredi dramatično društvo ta dan, in na to, da je omenjena predstava poslednja v letošnje sezoni, uverjeni smo po ne hiše. Začetek predstave je ob 1/2. uri zvečer. Sedeži in ustope dobivajo se pri čitalničnem kustosu v soboto, nedeljo in na večer predstave od 7. ure naprej pri blagajnici.

(Kranjski veteranski kor) priredi jutri ob 8. uri zjutraj v proslavo šestdesetletnice maršala nadvojvode Albrehta cerkveno srečanost v sv. Jakopa farni cerkvi, katere se udeleži z zastavo in godbo.

(Za Erjavčev spomenik in ustanovo) je po zadnjem izkazu v „Soči“ nabranih 2383 gld. 34 kr.

(Štajersko obrtno društvo) praznuje jutri v Gradiču svojo petdesetletnico. Iz Ljubljane odpeljali so se k tej slavnosti gg.: Regali, Fran Dežman in Ludovik Widmaier, gg. Kunc in Žitnik pa ne, kakor je bilo nekje brati.

(Ondriček) Nemški listi, ki ne morejo prehvaliti Wilhelmiča, ki še sedaj ni poplačal ubogemu slugi troškov v znesku 5 gld. 40 kr., ki dan na dan prinašajo vesti o „grossen und kleinen Geiger“, nemajo niti besede za Ondrička, ki je vendar umetnik prve vrste. Ondriček koncertuje sedaj v Pragi, pri vsakem koncertu je narodno gledišče razprodano, vsak koncert je nov triumf. Dal je doslej dva koncerta, na splošno željo dodal bode še tretjega V dveh nastopih igral

jo včasih brez namere in premisleka zanemarjala; celo pospeševala je rastoč ljubezen svoje bratičine, ker je nje predmet črez vso mero in nepogojno hvalila.

Kaj je čudno, da se je Mabel, nezavrti in nesvarjena, prav brez strahu in dvoma udajala četu tekoče ure? Kaj je čudno, da je Dudley, katerega je ves svet kot učenjaka, pesnika in šaljivca (humorista) občudoval, v nje očeh bil plemeniti, velikodusni, pravi in nesebični mož? res lehko bil bito, a žalibog! da to ni bil. Vkljub vsem njegovim raznovrstnim zmožnostim, njegovi znanosti olike, njegovemu dobremu ukusu in njegovemu olikanemu in prebrisanemu bitju, vkljub njegovemu čisljanju lepote v umetnosti in prirodi in vkljubu dobremu in neomadežovanemu glasu prežal je prav sredi osrčja njegovega bitja skriven, a morilen strup, ki je vse njegove bolj vzvišene namene in namere pomanjševal in vse njegove plemenitejše nade uničeval. Bil je sicer brez vseh zunanjih grdi napak, vendar ni imel prave ljubezni do kreposti; res se je uklanjal pred žrtvenikom ženske lepote in ljubezni vosti, vendar imel ni visokega zaupanja v ženski spol; in če prav je zaničeval svet, v katerem je živel, vendar moči ni imel, da bi se nad njega vspenjal. Rana nezaupnost nasproti vsemu dobremu oslabila je najplemenitejše darove njegove prirode in tako je bilo izgubljeno življenje, ki bi bilo lehko na blagor človeštvu.

(Dalej prih.)

je 5 najtežavnejih koncertov (Beethoven, Ernst, Dvořák, Bruch, Mendelssohn), vrhu tega Wenja wskega legendo, Brahmsove „Ogerske plese“, Riesov „Motto perpetuo“ in Schumanovo „Večerno pesen“, vse tako izbornno, da ploskanja in izzivanja ni bilo ne konca ne kraja in da je bilo občinstvo v besede polnem pomenu naudušeno. Češki listi so polni hvale o Ondričku, ki jo tudi v polni mieri zaslubi, kajti veščaki so že davno v tem jedini, da je glede tehnik in izvezbanosti Ondriček vsakemu vrstnik, da pa glede finega muzikalnega čustva vse presega. To je zlasti pokazal v Beethovenovem koncertu, ka terega je moral vsled burnega ploskanja dvakrat igrati.

— (Vreme.) Vsled poznega snega zaostala je vsa vegetacija in pravega zelenja še ni. Na Boškalcih videti je bila včeraj prva zelena bukev. Kušavica oglaša se že par dnij v gozdu na Rožniku.

— (Državnih žrebcev) bode letos po izkazu kmetijskega ministerstva po raznih žrebčarskih postajah nastavljenih: na Štajerskem 123, na Kranjskem 39, na Koroškem 46, na Primorskem 30. Razen tega je pri zasobnikih na Štajerskem 62, na Koroškem 48, na Kranjskem 27 eraričnih žrebcev.

— (Vinska razstava) bo tudi letos kakor druga leta v nedeljo 1. maja v Dornbergu. C. kr. kmetijska družba goriška odpošle posebno komisijo, ki bo vina pokušala in presojevala. Boljša vina bodo se po navadi odlikovala, da bodo vinorejci še dalje zboljševali zemljo, trte, kleti, posodo in svoje postopanje z vinom. Vsakoletne vinske razstave v Dornbergu obrodile so do zdaj že prav lep sad, kajti kaže se, da ondašnji vinorejci napredujejo v vsakem oziru pred svojimi sosedji. Res je, da jim pomaga tudi lega in svet.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 23. aprila. Pri petindvajsetletnici slovanskega pevskega društva sodelujejo svetovnoznan Ondriček, Dvořák, Leseticki, Rusinja Ecipova. Vse železnice dovolile znižano vožnjo udeležnikom z društveno legitimacijo, ki se dobi pri Leonu Buchalu, Wien, Liechtensteinstrasse, 12.

Dunaj 23. aprila. „Wiener Zeitung“: Cesar imenoval finančnega nadsvetnika Plachkega v Celovci, finančnim ravnateljem v Ljubljani.

Celje 23. aprila. Braslovski usnjari Gregor Apat in njegova žena Marija, zaradi požiganja in umora Julije Smerečnik zatožena, sta oproščena.

Pariz 23. aprila. Izvestje Havasovo: Nemški poslovodja naznani ministru vnanjih zadev, da nemška vlada še ni dognala, kje in kako so Schnaebele-a prijeli, da si pridružuje, pretresati to vprašanje v sporazumlenji s francosko vlado, Schnaebele pa je bil prijet vsled sodnijskega ukaza. „Republique Française“ piše, da Bismarck v telegramu, ki ga je nemški zastopnik objavil vnanjem ministru, priznava: Ako je bil Schnaebele na francoskih tleh prijet, zahtevajo načela narodnega prava, da se takoj izpusti. — Časniki priporočajo mirnost in pravijo, da se mora prepustiti vladu, da stori, kar se je boje potrebo zdelo.

Pariz 22. aprila. Generalni prokurator je pravosodnjemu ministru danes doposal svoje izvestje. Schnaebele bil je na francoskih tleh prijet. Izpovede prič in preiskovalni akti dojdejo jutri. Telegram iz Pagny-ja javlja, da je bilo v poslednjih 48 urah mnogo osob iz Metza iztiranih. — Vsi časniki konstatujejo soglasno, da je bil Schnaebele na francoskih tleh prijet. — „Temps“ ima telegram iz Strassburga, da nemška oblastva Schnaebele-a dolže, da ima na nemških tleh sumne zveze, po katerih ovaja francoski vlad razne vojaške naredbe okoli Metza.

Zahvala.

Vsem častitim volilcem mest in trgov Celjskega volilnega okraja, kateri so 15. aprila t. l. prišli volit od naše strani priporočanega kandidata gospoda dra. Gelingsheima, izreka najiskrenejšo zahvalo.

slovenski volilni odbor.

V Celji dn. 20. aprila 1887.

„LJUBLJANSKI ZVON“

steji (192-19)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

22. aprila.

Pri **št. 100**: Neu iz Liona. — Sattler iz Frankobruda. — Semen, Tausig, Filip, Pentlar, Monaro, Brunek z Dunaja. — Krk iz Brna. — Weiss iz Szegzarda. — Werner, Geßner, Hanisch, dr. Schuster, Schick, Pirker iz Grada. — Kolussi iz Siska. — Horn, Machovetz z Dunaja. — Dežela iz Idrije. — Schlangenheufen iz Beljaka. — Gjotschnig iz Kranja. — Pamer iz Ljubljane. — Paluš iz Trsta. — Vianelli, Savelli iz Rovinja.

Pri **št. 101**: Franklof iz Berolina. — Spira, Komar, Gold, Sperling, Filip, Rosenegger, Reichmann, Bauer z Dunaja. — Butschek iz Brna — Putick iz Planine. — Stehr, Morpušo iz Trsta.

Pri **št. 102**: Plachky iz Opave. — Vončina iz Idrije. — Dežman iz Gorenjskega. — Maruzzi iz Vidma. — Grof Coronini iz Gorice.

Užitki so v Ljubljani:

23. aprila: Josip Prele, mizar in prisiljene, 52 let, Poljanski nasip št. 50, za plučnim edmom.

V deželnej bojnici:

21. aprila: Muričana Nabergej, gostija, 74 let, za mrtvodom.

22. aprila: Ivana Komar, gostija, 50 let, za katarom v črevusu.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
22. aprila	7. zjutraj	733-27 mm.	9-0°C	sl. jz.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	730-50 mm.	18-2°C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	730-82 mm.	12-6°C	sl. jz.	d. jas.	

Srednja temperatura 13-3°, za 3-5° nad normalom.

Dunajska borza

dne 23. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 81-30	—	gld. 81-15
Srebrna renta	82-50	—	82-30
Zlata renta	113—	—	112-55
5% marenca renta	97-90	—	97-65
Akcije narodne banke	876—	—	877-1
Kreditne akcije	282-70	—	281-80
London	128-90	—	127-05
Srebro	—	—	—
Napol.	10-04 1/2	—	10-05
C. kr. cekini	5-97	—	6-—
Nemške marke	62-80	—	62-37 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	128 gld.	25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	165	50
Ogerska zlata renta 4%	101	60	—
Ogerska papirna renta 5%	88	70	—
5% Štajerske zemljije, edvez. oblig.	105	50	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	75	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	60	—
Rudolfove srečke	10	18	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	104	75
Tramway-društvo velj. 170 gld. a. v.	231	25	—

40 veder jabolčnika

(mošta) se proda

pri (263-4)

Jos. Strzelbe nasledniku v Ljubljani.

Dva jako lepa prostora

v nekem mestu na Gorenjskem, na jako dobro obiskovanem kraju, pripravna za vsako podjetje, oziroma tudi z magacini in stanovanjem, oddasta se v najem. — Ponudbe naj se pošiljajo pod „K. R. 50“ Franja Müller-ja Annoneen-Bureau-u v Ljubljani. (277-2)

Št. 6994. (272-3)

Razpis konkursa.

Pri I. mestnem otroškem vrtu Ljubljanskem s slovenskim občevalnim jezikom je popolniti mesto začasne

otroške vrtarice

z letno plačo 400 goldinarjev.

Prošnje za to službo, katero bode nastopiti tekem prihodnjega meseca maja, je s predpisanimi dokazili o učni sposobnosti za otroške vrtarice uložiti

do konca aprila

pri mestnem magistratu Ljubljanskem.

V Ljubljani, v 18. dan aprila 1887.

Naznanilo.

Trda in mehka sobna tla maže in voščeni in ja tudi suha voščeni s krtačo za 30 kr. in višje

Jurij Mihelačič, (269-2)

snažitelj sob, Stari trg štev. 28, III. nadstropje.

Vnanje naročnike tudi hitro in ceno postreže.

Proda se iz proste roke (288-1)

pritlična hiša št. 8

na cesti v Mestni log z zraven ležedim vrtom. — Natančneje se izve v hiši št. 8 na Kolizejski cesti.

Trgovsk pomočnik,

izuren v specerijski in manufakturni prodaji, z dobrimi spricili, vsprejme se v službo.

(285-2) J. Müller v Zagorji za Savo.

Komi,

izuren v trgovini z mešanim blagom, vsprejme se takoj.

Ponudbe z naslovom „Trgovina“ na upravnštvo tega lista. (279-2)

Dober postransk zaslužek.

Agente za zavarovanje za življenje in protiognju za mesta, trge in večje župnijske kraje vsprejme **dobra in jake priljubljena avstrijska družba**. Pri primerno uspešnem delovanju stalne plače. — Pismena vprašanja pod „L. N. 1867“ poslati temu listu. (70-24)

Semena

velikanske pese, detelje, raznih trav in sočivja

najboljše vrste prodaja sveža (141-8)

PETER LASSNIK v LJUBLJANI.

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO

pri c. kr. konc. Anchor Line,

Dunaj, I., Kolowratring 4.

JAN. JAX, Ljubljana.

ZALOGA (230-3)

Bicycles, Tricycles in otročjih velocipedes.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 stranij. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 stranij

Poštna in brzjavna odpravljajica

še službe in more takoj nastopiti.

Oglasila vsprejema iz prijaznosti F. Tomazič, poštni oficijal v Ljubljani. (258—2)

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
speditérji c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (554—40)

Zobozdravnik A. SCHWEIGER,

stanjujoč
v hotelu „pri Maliči“ (Stadt Wien),
II. nadstropje, sobe št. 23 in 24,
ordinira zjutraj od 1/10. ure do 1/1. ure,
popoludne, 2. " 5. "
Ob nedeljah in praznikih samo dopoludne od 1/10.
do 1. ure. (208—8)
Najboljša in najtrdnejša plomba, ki ne prouzroči v zobe nikakršnih bolečin, ter se po barvi ne razlikuje od zob. — Najnovejši in priznani najumetnejši načini izdelovanja čeljusti in posameznih zob.
Navzoč zaradi kopelne sezone samo do junija.

M. NEUMANN

v Ljubljani, Slonove ulice,
priporoča svojo veliko zalogu (207—7)

Nouveauutés

dežnih plaščev za dame in dekleta, mantel-
lets in Jaquets po nizkej ceni.

Harmonike in phisharmonike na prodaj.

Fran Baitz, urar v Ljubljani, na Rimskej cesti št. 3,

se priporoča za popravo vsakovrstnih nevih in starih ur na stojalih, igrajčih na piske ali na kak drug način. Popravlja vse godljene instrumente in aristone, izdeluje phisharmonike in ima jedno narejeno za prodaj z dvojimi primitimi jezički iz medeninske (mesingaste) pločevine, kako lepo donečo in izdeluje phisharmonike z večjimi spremenami, od 3 do 16, s sedmimi spremenami na najnovejši ameriški način narejene stane 170 gld. in sicer s sledičimi spremenami: ● — bariton, ● — forte, ● — cor-anglais, ● — expression, ● — flöte, ● — forte, ● — clari-
nete, ki zadostuje za majhne cerkev — Izdeluje har-
monike, ki imajo od 3 do 6 vrst, jedno na 3 vrste ima narejeno, kako donečo in jedno gromatiš s 3 spremeni, 4 dvojno pojoj; jeden basioloncello s 4 strunami in ma-
šinsmi, ki ima tako prijeten glas in jedno prav dobro vi-
joline. Ima tudi lajno (Werke), ki se lahko nosi, s spremenom cileist-kopel à flûte. Igra tri prav lepe norme, polke, mazurke in čardaš. (160—7)

Priporočanja vredno
za zasobnike in gostilničarje
na deželi!

Pivo v steklenicah,

eksportno pivo, ki se ne pokvari, iz pivo-
varne bratov Koslerjev,
v zaboljih po 25 in 50 steklenic.

Zalogu ima (132—8)

AL. MAYER.

ŽELODČEVA ESENCA

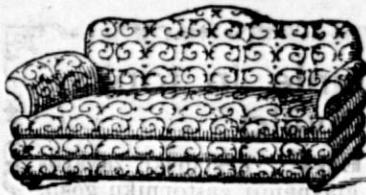
lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani.

ozdravila me je kakor po čudežu od najhujših že-
lodčevih in telesnih bolečin, koje so me celih pet let neznano mučile in proti katerim mi najimenitejši
zdravniki Vicenze, Milana, Como in Genove neso za-
mogli prav nič pomagati.

Lusa Battista, Sagonz, na Gališkem.

Izdelovatelj pošilja jo v zaboljih po 12 stekle-
nic za 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštino
trpe p. t. naročnik.

V steklenicah à 10 kr. v Ljubljani samo v le-
karji Piccoli, „pri angelji“, Dunajska cesta.
V steklenicah à 15 kr. v Novem Mestu v le-
karji Rizzoli in v mnogih lekarnah na Šta-
jerskem, Koroškem, Primorskem, Tirolskem,
v Trstu, Istri in Dalmaciji. (5—16)

Da omogočim vsa-
kemu omisliti si, kar
je v vsakej sobi naj-
praktičnejše in naj-
lepše, nastavil sem
svojim **divanom za**
malo časa nizko
ceno.

25 gld.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želite, uxore blaga franko. **Gornja nizka cena velja le za malo časa**, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Ceniki s podobami na zahtevanje zastonj in franko.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Klučarske ulice št. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge i. t. d. izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem v občno zadovoljnost. (54—19)

Razstava vsakovrstne hišne oprave.

Razprodaja se vsak dan. (225—3)

Centr. prodajalnica DUNAJ, I., Krugerstrasse 5.
St. Pöltenhof (poleg Kärtnerstrasse).

Istr. album s cenikom vred proti uložitvi gld. 1.50.

Spedičijski bureau za ces. kr. avstrijske državne železnice

Nasproti JOSIP STRASSER Nasproti kolodvora. v Inšpraku na Tirolskem. kolodvora.

Potovalna posredovanja v vse kraje.

Natančnejša izvestja za vse obhode.

Kombinovani in mejnardni obratni obhodi.

Specijalne uredbe za planinske obhode.

Vožni bili za Severno in Južno Ameriko, Afriko, Avstralijo itd. id. (104—12)

Rotterdam | vožijo vsako nedeljo
Iz in Amsterdam | prekrasni parniki od ces. kr. arstrijške vlade

koncesijonovane nizozemsko-ameriške
parniške družbe v Novi York.

Iz Inšpraka via Arlberg je najkrajša in najcenejša pot.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat Roman.

2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mojega življenja.

3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovške reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Urban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóvska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.

4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojnine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.

5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld.

Pri vnanjih naročilih velja poština za posamezni nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Prodajajo se v (79—15)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani, Kongresni trg.

Gledališka stolba.

Proti vratobolju, kataru, kašlu, zlasti pri otrocih, proti boleznim želodeca in mehurja, ravno tako kot najfinješa namizna voda, se jako priporoča

koroški rimski vrelec.

Prodaja na debelo in drobno (229—3)

M. E. Supan, Ljubljana, Dunajska cesta.

V zalogi klobukov

ANTON KREJČI, na Kongresnem trgu, na voglu Gledaliških ulic, se dobé najfinješi in najnovješi

klobukti za gospode in dečke, kakor tudi

civilne in vojaške kape

v bogati izberi in po nizkih cenah. (199—60)

Zobozdravnika Paichel-a

ustni in zobni preparati.

(Ustnovedna esenca in zobni prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjanje zob, zabranijo, da se ne dela zobni kamen, osvežijo ust in odpravijo smrdčo sapo.

Posebno utrujejo otle zobe, ustavljajo krvavje dlesna, zabranjujejo trohnenje zob in če se stalno rabijo, odpravijo vsake zobe bolečine. Cena steklenici zobovodne esence 1 gld., škateljeti zobnega praška 20 kr. (288—5)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hradeckega mostu v Köhlerjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji Svhodi in trgovci Karlinger-ji.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovnina znižana za 25%.

Zdravilni kraj

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem,

ki so oddaljene 1 uro od postaje „Zabok-Krapinske Toplice“ Czakathurn-Zagrebške (Zagorjanske) železnice, odpre so se zoper 1. aprila. Sezona traja do konca oktobra. Akratotherme teh toplic, dosegajoče 30° do 35° R., so neprekosljive v svojej izrednej zdravilnosti pri protinu, trganji v udih in členkih ter njega nasledkih, ischijadi, neuralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightjevi bolezni, mrvoudu itd. Zavod ima velike vdružne, polne posebne banje iz marmoria, douche-kopeli, dobro urejene sudarije (potilnice). V pospeševanje zdravljenja v kopeljih uporablja se oziroma massage in elektrika itd. Pripravna in elegantno opravljena stanovanja, izvrstne restavracije z velikimi obedinicami, kavarnami in biljardicami, lepi topliški salon, topliška godba, park, biblioteka in zmerne cene obetajo prijetno bivanje še pri skromnih sredstvih. V Krapinske Toplice se pripelje po železnici Dunaj via Dunajsko Novomesto-Kanisza-Czakathurn, iz Budimpeste via Czakathurn v „Zabok-Krapinske Toplice“, iz Trsta via Zidau most-Zaprešić v „Zabok-Krapinske Toplice“. Od 1. maja naprej vožijo omnibusi pri prihodu vsakega vlaka mej Toplicami in postajo „Zabok-Krapinske Toplice“. Cena za celo 80 kr. Iz postaje južne železnice Poličane vozi vsak dan v Krapinske Toplice po prihodu Dunajskega poštnega vlaka ob 9 1/2. ur. zjutraj poštni omnibus. Voznina za celo 3 gld. Daljna pojasnila o toplicah dajeta vodstvo toplice v njih zdravnik dr. Josip Weingerl ravno tam. Brošurice o toplicah dobé se po vseh knjigarnah, prospekti pa pri vodstvu.

Krapinske Toplice, v aprilu 1887. (259—2)

CACAO
in
ČOKOLADA

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvej Dunajskoj razstavi kuhijske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrirano varstveno znamko in firmo. (856—105)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnuk-u.

Razposilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpoložljivnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

